

Pag-aari ng Pamahalaan
HINDI IPINAGBIBILI

3

Filipino

Kuwartar 1 - Linggo 6
Pag-unlad ng Bokabularyo

Kagawaran ng Edukasyon • Republika ng Pilipinas

Alternative Delivery Mode

Kuwartar 1 - Linggo 6: Pag-unlad ng Bokabularyo

First Edition, 2020

Republic Act 8293, section 176 states that: No copyright shall subsist in any work of the Government of the Philippines. However, prior approval of the government agency or office wherein the work is created shall be necessary for exploitation of such work of profit. Such agency or office may, among other things, impose as a condition the payment of royalties.

Borrowed materials (i.e., songs, stories, poems, pictures, photos, brand names, trademarks, etc.) included in this book are owned by their respective copyright holders. Every effort has been exerted to locate and seek permission to use these materials from their respective copyright owners. The publisher and authors do not represent nor claim ownership over them.

Published by the Department of Education
Division of Malaybalay City

Development Team of the Module

Authors: Rey S. Daluniag and Donah Jean S. Ballin

Editors:	Armando A. Agustin	Maria Luz G. Pama	Vilma T. Fuentes
	Valerie S. de Leon	Guillerma S. Fortin	Jeremy G. Lagunday
	Lourdes O. Ducot	Abel P. Galer	Berna G. Bateriza
	Leny G. Ama	Zelda T. Arceno	Jay Martin L. Dionaldo
	Armand Anthony S. Valde Sr.	Cosjulina K. Olarte	Nairobi Jose B. Baja

Illustrator: Vanessa Joy D. Mirafuentes

Layout Artist: Manuel D. Dinlayan II, PDO II

Management Team:

Chairperson: Dr. Victoria V. Gazo, CESO V
Schools Division Superintendent

Co-Chairperson: Aliena S. Dajay, CESE
Asst. Schools Division Superintendent

Ralph T. Quirog
CES, CID

Members: Purisima J. Yap
EPS-LRMS

Maria Concepcion S. Reyes, EPS-Filipino
Jesus V. Muring, EdD. PSDS—District V

Printed in the Philippines by Department of Education

Division of Malaybalay City

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

Email Address: malaybalay.city@deped.gov.ph

Filipino

Kuwartar 1 – Linggo 6

Pag-unlad ng Bokabularyo

Ang instruksyunal na materyal na ito ay kolaboratibong nabuo at sinuri ng mga dalubhasa mula sa Sangay ng Lungsod Malaybalay. Hinihiling naming ang mga guro, administrator at stakeholders ng edukasyon na magbigay ng puna, komento at suhestiyon at ipadala o email sa malaybalay.city@deped.gov.ph

Pinahahalagahan po namin ang inyong *feedback* at rekomendasyon.

Sangay ng Lungsod Malaybalay • Kagawaran ng Edukasyon
Paunang Salita Para Sa Mga Mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa Filipino sa Ikatlong Baitang, modyul sa Pag-unlad ng Bokabularyo.

Ang modyul na ito ay ginawa ng mga guro sa Sangay Lungsod ng Malaybalay ayon sa Kurikulum ng K to 12 na ginagabayan ng mga punong-guro, tagamasid pampook at tagamasid pansangay . Ginawa rin ito bilang tugon sa iyong pangangailangan sa gitna ng pandemya (Covid-19).

Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may bahagi at *icon* na dapat mong maunawaan.

Paalaala Sa Mga Guro:

Nakapaloob nito ay ang mga pamamaraan para matuto ang mga mag-aaral. Inaasahang magagabayan ninyo ang mga mag-aaral sa paggamit nito.

Paalaala Sa Mga Mag-aaral:

Ang modyul na ito ay ginawa para sa iyo upang maintindihan mo ang mga competency na dapat mong matutunan.

Pinaalalahanan din kayo sa mga sumusunod:

1. Huwag dumihan at sulatan ang modyul. Ang inyong mga sagot sa mga gawain ay isulat lamang sa aktibiti notbuk sa Filipino.
2. Isunod-sunod and pagsagot sa mga gawain.
3. Ibalik ang modyul na maayos ayon sa petsa na napagkasunduan ng iyong guro.
4. Kung merong mga tanong at alinlangan, huwag mag-atubiling magkonsulta sa iyong guro.
5. I teks o tumawag sa numerong ito _____.

Alamin

Ang modyul na ito ay naglalayong:

1. Naisasalaysay muli ang nabasang teksto sa tulong ng mga larawan
2. Nakapagpapalit at nakapagdadagdag ng mga tunog upang makabuo ng bagong salita
3. Nakagamit ng pahiwatig upang malaman ang kahulugan ng mga salita tulad ng paggamit ng mga palatandaang nagbibigay ng kahulugan (kasalungat)
4. Naisasalaysay muli ang binasang teksto nang may tamang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari
5. Nagagamit ang malaki at maliit na letra at mga bantas sa pagsusulat ng mga salitang natutunan sa aralin parirala at pangungusap

Subukin

Panuto: Isulat ang titik ng tamang sagot sa inyong aktibiti notbuk.

1. Ano ang tawag sa kuwento na ang mga tauhan ay hayop at nagbibigay ng aral?
a. alamat b. pabula c. parabula
2. Sa salitang sapa, ano ang mabubuong salita kung palitan ang unang tunog ng /m/?
a. tapa b. mapa c. dapa
3. Ano ang kasalungat ng salitang tamad?
a. masinop b. malakas c. masipag
4. Alin sa mga salita sa pangungusap ang dapat nagsisimula sa malaking titik ? Bumili ako ng sabon sa tindahan ni harlene.
a. harlene b. sabon c. tindahan
5. Bakit nagalit si Haring Leon__ Ano ang wastong bantas?
a. ! b. ? c. .

Tuklasin

Basahin at unawaing mabuti ang kuwento.

Ang Leon at ang Daga

Ang leon ang kinikilalang hari ng kagubatan. Minsan, namasyal sa gubat ang isang daga. Pasilip-silip siya sa masukal na gubat. Takot siyang may makasalubong na kaaway.

Hindi napansin ng daga na natutulog ang leon. Nalibang siya sa paglalaro at natapakan niya ang mukha ng leon.

“Aba! Ikaw pala. May pagkain na ako,” natutuwang sabi ng leon.

“Huwag mo po akong kainin. Patawarin mo po ako, wika ng daga. Naawa ang leon at pinakawalan ang daga.

“Salamat, Haring Leon,” sabi ng daga. “Makakaganti rin ako sa iyo sa darating na araw.”

Lumipas ang ilang araw. Habang namamasyal sa gubat ang daga, nakita niya ang leon na nasilo ng isang lambat.

“Tulungan mo ako, munting daga,” sabi ni leon.

“Oo. Noon, ako ang iyong tinulungan,” wika ng daga. “Ngayon naman ako ang tutulong sa iyo. Nginatngat ng daga ang lambat hanggang makalaya ang leon.

Mula noon, naging mabuting magkaibigan ang daga at ang leon.

Suriin

Panuto: Sagutin ang mga tanong tungkol sa kuwentong binasa at isulat ito sa inyong aktibiti notbuk.

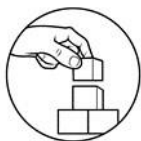
1. Sino-sino ang mga tauhang gumanap sa pabula?

2. Bakit nagalit ang leon kay daga?

3. Paano nakatulong ang daga kay leon?

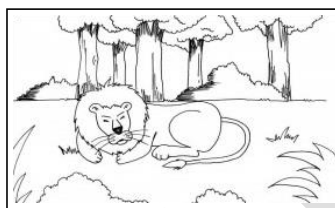
4. Kung ikaw ang leon, patatawarin mo rin ba ang daga? Bakit?

5. Ano ang aral na natutuhan mo sa pabulang ito?

Pagyamanin

Panuto: Isalaysay muli ang pabula gamit ang mga larawan sa ibaba. Pagsunud-sunurin ito ayon sa pangyayari sa kuwento. Lagyan ng bilang 1 hanggang 3 ang patlang.

**Ikalawang
Araw**

**Pagpapalit at pagdadagdag ng mga tunog upang
makabuo ng bagong salita**

Tuklasin

Basahin ang kuwento tungkol sa pananalig sa Diyos.

Huwag mawalan ng pag-asa

Masayang nagkukuwentuhan ang mag-ina habang hinihintay si Mang Lando umuwi galing trabaho. Maya-maya ay humihingal na dumating si Mang Ador. Ibinalita niya na dinala sa ospital si Mang Lando.

Agad-agad na nagtungo ang mag-ina sa ospital kung saan si Mang Lando. Nagpapahinga na siya nang dumating ang kaniyang pamilya.

“Salamat sa Diyos na ligtas na ako. Nag-alala ako dahil iniisip ko kayo. Paano na tayo ngayon? Hindi pa ako makapagtrabaho,” malungkot na sabi ni Mang Lando.

“Huwag kang magsalita nang ganyan. Ang mahalaga ay ligtas ka na,” nakangiting wika ni Aling Elena” “Sige, Itay. Mas lalo po naming pagbubutihan ang aming pag-aaral. Magtitipid po kami sa aming mga kagamitan.”

“Salamat, mga anak. Hayaan ninyo at magpapagaling ako kaagad upang makapaghanap na ako ng bagong trabaho,” sambit ni Mang Lando.

“Alam ko na hindi tayo pababayaan ng Diyos. Halina kayo, sama-sama tayong magdasal. Huwag tayong mawalan ng pag-asa,” yaya ni Aling Elena.

Naniniwala ang pamilya Reyes na malalampasan nila ang pagsubok ng kanilang pamilya kapag sila ay sama-samang mananalig sa Diyos.

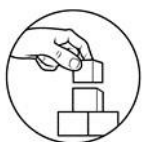
Suriin

Sagutin ang mga tanong.

1. Ano ang nangyari kay Mang Lando?

2. Paano tinanggap ng kaniyang asawa at anak ang nangyari sa kaniya?

3. Bakit dapat tayong manalig sa Diyos?

Pagyamanin

Panuto: Bumuo ng bagong salita sa pamamagitan ng pagpapalit ng unang tunog at pagdadagdag ng mga pantig upang makabuo ng iba pang salita.

salita	unang tunog na ipapalit	bagong salitang nabuo	iba pang salita
sapa	m	mapa	mapalad
1. p ala	d		
2. k aya	s		

3. d ama	t		
4. t aya	y		
5. s ila	n		

Ikatlong Araw

Paggamit ng mga palatandaang nagbibigay ng kahulugan (kasalungat)

Tuklasin

Panuto: Salungguhitan ang dalawang salitang magkasalungat.

1. Sa bukid ay tahimik samantalang maingay sa lungsod.
2. Maitim ang uwak ngunit maputi naman ang kalapati.
3. Naging mayaman ang mahirap na basurero.
4. Binalutan niya ng makapal na papel ang manipis na aklat.
5. Mainam uminom ng mainit na kape kung malamig ang panahon.

Suriin

Panuto: Bilugan ang kasalungat ng salitang may salungguhit sa pangungusap. Piliin sa mga salitang nasa panaklong.

1. Totoong mahigpit humawak ng pera ang lalaki at hindi siya basta-basta nagbibigay kung hindi rin lamang kailangang-kailangan. (maluwag, matipid, maayos, matapang)
2. May mga alipin siyang nagsisilbi sa kanya at nagdudulot ng lahat ng kaniyang mga pangangailangan. (amo, kaibigan, katulong, lider)
3. Gumaganda ang buhay ng taong masinop. Alam niya kung saan dapat gastusin ang pera at kung paano hindi masasayang ang mga bagay-bagay. (matipid, bulagsak, kuripot, masipag)

Pagyamanin

Panuto: Pagtambalin ang mga salitang magkasalungat.

Isulat ang titik ng tamang sagot.

- A
- ___ 1. maganda
 - ___ 2. mababa
 - ___ 3. mabango
 - ___ 4. maingay
 - ___ 5. mabagal

- B
- a. sariwa
 - b. mabilis
 - c. pangit
 - d. mataas
 - e. tahimik
 - f. mabaho

Ikaapat na Araw

Pagsasalaysay muli ng binasang teksto nang may tamang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari

Balikan

Panuto: Punan ang patlang ng kasalungat ng salitang sinalungguhitan sa pangungusap.

1. Masaya ako at hindi _____ dahil mahal ako ng Diyos.
2. Dapat ay maging palakaibigan tayo at hindi _____ upang dumami pa ang ating kaibigan.
3. Salamat dahil tama at hindi _____ ang mga sagot ko sa pasulit.
4. Naging maliwanag ang dating _____ nilang bahay dahil kinabitan ito ng kuryente.
5. Ang luma kong sapatos ay nagmukhang _____ nang malabhan.

Tuklasin

Basahin at unawain ang maikling kuwento.

Pulang Watawat

“Unahan tayo!” Sabay-sabay na nagtakbuhan ang magkakaibigang Bobby, Anna, Mark, at Marian. Mag-uunahan silang makarating at makuha ang pulang watawat na nasa dulo ng kalsadang ginawa nilang palaruan nang hapong iyon.

Si Eva ang nagbabantay ng watawat.

“Sige, takbo. Bilisan ninyo,” sigaw ni Eva sa kaniyang mga kaibigan.

Biglang natapilok si Anna. Sinubukan niyang muling tumakbo ngunit hindi niya makayanan ang sakit. Tuluyan siyang napaupo.

Hindi na niya makukuha ang pulang watawat. Siya pa naman ang nangunguna sa kanilang takbuhan. Napaiyak si Anna. Talo na siya. Ipinangako pa naman niya ito sa bunsong kapatid na si Celia. Walong kamay ang bumuhat kay Anna.

“Sama-sama nating kunin ang pulang watawat,” ang sabi ng kaniyang mga kaibigan.

Suriin

Panuto: Sagutin ang mga katanungan tungkol sa kuwentong binasa.

1. Sino-sino ang mga tauhan sa kuwento?

2. Anong bagay ang gustong makuha ng bawat bata?

3. Paano ipinakita ng mga bata ang kanilang pagmamahal sa kanilang kaibigang si Anna?

Pagyamanin

Panuto: Batay sa akdang Pulang Watawat ayusin sa wastong pagkasunod-sunod ang mga pangyayari. Lagyan ng bilang 1 – 5 ang patlang.

- _____ 1. Biglang natapilok si Anna.
- _____ 2. Sabay-sabay na nagtakbuhan ang magkakaibigan.
- _____ 3. Napaiyak si Anna.
- _____ 4. Walong kamay ang bumuhat kay Anna.
- _____ 5. Nag-uunahan silang makuha ang pulang watawat.

Ikalimang Araw

Paggamit ng malaki at maliit na letra at mga bantas sa pagsulat ng mga salita, parirala at pangungusap

Balikan

Panuto: Isaayos ang mga pangyayari ayon sa wastong pagkasunod-sunod. Lagyan ng bilang 1 – 5.

- _____ 1. Nakita ng ama ang bata kasama ng mga kaklase sa parke.
- _____ 2. Pagdating sa bahay, pinagalitan ng ama ang bata.
- _____ 3. Pinasakay ng ama sa kotse ang bata.
- _____ 4. Nalaman ng mga bata na liban ang kanilang guro.
- _____ 5. Nagyayang mamasyal ang mga bata.

Tuklasin

Pag- aralan ang nakasulat sa talahanayan.

salita	parirala	pangungusap
Anna	ibabaw ng mesa	Si Anna ay nakakita ng lapis sa ibabaw ng mesa.
Pedro	bumalik sa Pilipinas	Bumalik sa Pilipinas si Pedro.
Malaybalay	umuwi kanina	Umuwi kanina si Mario sa Malaybalay.

Pansinin natin ang mga nakasulat sa talahanayan.

Ano ang nasa unang hanay? Sa ikalawang hanay? Sa ikatlong hanay?

Ano-ano ang mga ito? Paano ito isinusulat?

Suriin

Panuto: Isulat sa tamang hanay ang mga sumusunod. Tingnan ang halimbawa sa ibaba.

Halimbawa: Si Maria ay maganda.

Magsimula dito.

1. Nena
may aso
Si Nena ay may aso.

2. Mahilig sa bulaklak
Si Gina ay mahilig sa bulaklak.
bulaklak

Salita	Parirala	Pangungusap
hal. Maria	ay maganda	Si Maria ay maganda.
1.		
2.		

Pagyamanin

Panuto: Isulat nang wasto ang mga sumusunod sa inyong aktibiti notbuk.

1. nakatira ako sa tabing ilog
2. malaybalay
3. tunay na magkaibigan
4. reynaldo
5. malakas akong tumakbo.

Isaisip

Panuto: Isulat sa malaking titik ang mga pangngalan ng tao at lugar.

1. Kinuha ni sarah ang bola sa kahon.
2. Nag-iigib ng tubig si randy.
3. Pumunta sa bundok kitanglad ang magkakaibigan.
4. Nagsimba ang mag-anak sa abbey of Transfiguration.
5. Pumunta si lola sa davao.

Isagawa

Panuto: Kopyahin ang mga pangungusap sa inyong aktibiti notbuk na may tamang bantas (.), (!), (?).

1. Bakit nasaktan si Lando__
2. Naku__ ang lakas ng ulan.
3. Si Flordeliza ay mapagbigay__
4. Wow naman__ Magaling ka siguro kaya ikaw ang napili.
5. Sino ang magaling na sa paggamit ng kompyuter__

Tayahin

Panuto: Isulat ang tamang sagot sa inyong aktibiti notbuk.

1. Ano ang kasalungat ng salitang malamig?
a. mainit b. pangit c. tahimik
2. Sino ang kinikilalang hari ng kagubatan?
a. baka b. daga c. leon
3. Alin ang wastong pagkakasulat ng salitang bukidnon?
a. Bukidnon b. bukidnon c. buKidnon
4. Alin sa sumusunod ang naiiba?
a. tama b. tapa c. sama
5. “Pumunta sa bukid” Ito ay halimbawa ng isang _____.
a. pangungusap b. salita c. parirala

Karagdagang Gawain

Panuto: Sumulat ng mga pangungusap gamit ang tamang bantas. Isulat sa inyong aktibiti notbuk.

A. Pangungusap na Patanong

1. _____
2. _____

B. Pangungusap na Pasalaysay

1. _____
2. _____

For Inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education - Division of Malaybalay City

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

Email Address: malaybalay.city@deped.gov.ph